הִלְכוֹת פֶּסַח סִימָן תמג

ט טור בְּשֵׁם רַבֵּנוּ תָּם בְּמַעֲשֶׂה דְּשִׁפְחָה גּוֹיָה אַחַת וְתוֹסָפוֹת בְּחֻלִּין דַּף ד' (ע"ב ד"ה מותר).

ט (ו) [ו] **לְבַעֲרוֹ** (יג) **בִּזְמַן אִסּוּרוֹ** (יד) **אֲפִלּוּ אִם אֵינוֹ חַיָּב בְּאַחֲרָיוּתוֹ:** **ג** * ט**אִם קָנוּ שׁוּם דָּבָר בְּחָמֵץ** (טו) **אַחַר**

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

וְסִימָן ס"א שֶׁדָּחָה דִּבְרֵי חָכָם אֶחָד שֶׁרָצָה לוֹמַר הָעֲשֵׂה דְּתַשְׁבִּיתוּ אֵינוֹ אֶלָּא בְּעֶרֶב פֶּסַח וְלֹא בִּשְׁאָר יְמוֹת הַפֶּסַח, דְּהָא אַף אִם בּוֹדֵק בְּתוֹךְ הַפֶּסַח צָרִיךְ לְבָרֵךְ, וְלֹא נִתְקְנָה הַבְּרָכָה עַל מְנִיעַת הָאִסּוּר רַק עַל עֲשִׂיַּת הַמִּצְוָה עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן תל"ה (ס"א), וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי לְעֵיל סִימָן ת"מ (סק"א) בְּשֵׁם הַשַּׁאֲגַת אַרְיֵה סִימָן פ"ג וְסִימָן פ"ד: **ב** [ו] **לְבַעֲרוֹ.** עַיֵּן בְּאֵר הַיֵּטֵב, וְעַיֵּן בְּשׁוּ"ת חִנּוּךְ בֵּית יְהוּדָה בְּאֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁלָּקַח תְּבוּאָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת מִמֶּנָּה מֵאלְצִין בְּלֹא יְדִיעַת הַיִּשְׂרָאֵל, וְאַדְּרַבָּה קֹדֶם שֶׁעָשָׂה שֶׁאֵל אֶת הַיִּשְׂרָאֵל וּמִחָה בּוֹ, וְשׁוּב הִגִּיד לְהַיִּשְׂרָאֵל שֶׁשְּׁרָאָהּ וְכָעַס עָלָיו, וְלָכֵן הָלַךְ הָאֵינוֹ יְהוּדִי וּלְקָחָהּ מִן הַמַּיִם וְיִבְּשָׁהּ, אִם הַקַּלְקוּל נִכָּר בַּתְּבוּאָה רַשַּׁאי לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ דְּמֵי הַתְּבוּאָה בְּפִרְעוֹן הָזַקּוֹ, וַאֲפִלּוּ אִם אֵין נִכָּר יֵשׁ לְצַדֵּד בָּזֶה אֶלָּא שֶׁיֵּשׁ לְפַקְפֵּק בַּדָּבָר עַיֵּן שָׁם. וּמִכָּל מָקוֹם אָסוּר לְשׁוּם יִשְׂרָאֵל לִקְנוֹת הַמֵּאלֵץ מִן הָאֵינוֹ יְהוּדִי, דְּקֹדֶם שֶׁנִּתְקַלְקְלָה אַכַּתִּי בִּרְשׁוּת יִשְׂרָאֵל הָיָה קַיְימָא, וַהֲוָה חָמֵץ שֶׁל יִשְׂרָאֵל שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּשׁוּ"ת נוֹדָע בִּיהוּדָה (מהדו"ק) חֵלֶק א' (סי' כ) שֶׁכָּתַב בְּגִזְלָן שֶׁאוֹמֵר לַנִּגְזָל הֲרֵי שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ אֵין הֶחָמֵץ נֶאֱסָר, וְעַיֵּן בְּנוֹדָע בִּיהוּדָה מַהֲדוּרָא תִּנְיָנָא סִימָן ס"ה וְסִימָן ע"ה שֶׁכָּתַב לְיַשֵּׁב מַה (שֶׁהִקְשָׁה) [שֶׁהִקְשׁוּ] לוֹ עַל זֶה מִכַּמָּה מְקוֹמוֹת, וְעַיֵּן בְּשׁוּ"ת בֵּית אֶפְרַיִם סִימָן ל"ז מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי בָּזֶה. וְעַיֵּן בְּשׁוּ"ת שְׁבוּת יַעֲקֹב חֵלֶק א' סִימָן (מ') [י"ט] בְּאֶחָד שֶׁהִפְקִיד תֵּבָה מְסֻגֶּרֶת בְּלֹא אַחֲרָיוּת, וְהַנִּפְקָד מִשּׁוּם חֲשָׁשׁ שֶׁמָּא יֵשׁ שָׁם חָמֵץ מָכַר בְּעֶרֶב פֶּסַח לְאֵינוֹ יְהוּדִי אוֹתָהּ הַתֵּבָה עִם שְׁאָר הֶחָמֵץ שֶׁלּוֹ, וְנֶאֱבַד הַכֹּל מִפְּשִׁיעַת הָאֵינוֹ יְהוּדִי, וְנִשְׁאַל אִם זֶה הָוֵי פְּשִׁיעָה שֶׁמָּכַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי, וְאִם תִּמְצָא לוֹמַר שֶׁהוּא פְּשִׁיעָה אִם גַּם פְּשִׁיעָה בִּכְלַל הַתְּנַאי שֶׁלֹּא יִתְחַיֵּב בְּאַחֲרָיוּת. וְהַשִּׁיב דְּוַדַּאי הָוֵי פְּשִׁיעָה, שֶׁלֹּא הָיָה עָלָיו חוֹבַת בִּעוּר כֵּיוָן שֶׁאֵין יָדוּעַ אִם יֵשׁ בְּתוֹכוֹ חָמֵץ אִם לֹא אַחֲזוֹקֵי בְּחָמֵץ לֹא מַחְזְקִינַן, וּמִכָּל מָקוֹם פָּטוּר מֵחֲמַת הַתְּנַאי, וְגַם פְּשִׁיעָה בִּכְלָל וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּחֹשֶׁן מִשְׁפָּט סִימָן ע"ב (ס"ז) וּבְסִימָן ש"ה (ס"ד), וְאַף שֶׁבִּתְשׁוּבַת הַב"ח סִימָן קל"ח וּמַהֲרִי"ט חֵלֶק חֹשֶׁן מִשְׁפָּט סִימָן קי"ו חוֹלְקִים, אֵין נִרְאֶה לִדְחוֹת דִּבְרֵי מַהֲרַ"מ מֵרוֹטְנְבּוּרְג (הובא במרדכי ב"מ פ"ו סי' שסא) עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּשׁוּ"ת שַׁעַר אֶפְרַיִם סִימָן (ק"ח) [כ"ח] בִּרְאוּבֵן שֶׁתָּבַע לְשֻׁתָּפוֹ שֶׁפָּשַׁע וְלֹא מָכַר הֶחָמֵץ בְּעֶרֶב פֶּסַח, וְהוּא טוֹעֵן שֶׁכַּחְתִּי, וְהָרַב מַהֲרַ"ל בֶּן הַמַּחְבֵּר הָאֲרִיךְ אִם טַעֲנַת שֶׁכַּחְתִּי פְּשִׁיעָה הוּא וַאֲפִלּוּ אִם לֹא הָיָה שׁוֹמֵר שָׂכָר הָיָה חַיָּב, אַךְ דְּמַשְׁמַע מִשְּׁאֵלָה שֶׁחָמֵץ שֶׁל רְאוּבֵן לְבַד הָיָה וְהִפְקִיד אֵצֶל שֻׁתָּפוֹ, וְהָוֵי לֵיהּ פְּשִׁיעָה בִּבְעָלִים דְּפָטוּר עַיֵּן שָׁם. וְלֹא יָדַעְתִּי לָמָּה כָּתַב זֶה, דַּאֲפִלּוּ אִם הָיוּ שֻׁתָּפִים בְּחָמֵץ זֶה יֵשׁ לְפָטְרוֹ מִשּׁוּם פְּשִׁיעָה בִּבְעָלִים, כַּמְבֹאָר בְּחֹשֶׁן מִשְׁפָּט (סי' קעו ס"ח) כְּשֶׁשְּׁנֵיהֶם מִתְעַסְּקִים, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לְהַשֵּׁ"ךְ סִימָן שס"ג (סק"ז) שֶׁחוֹלֵק עַל רַשַּׁ"ל (יש"ש ב"ק פ"ט סי' כ) וּסְבִירָא לֵיהּ דְּשׁוֹמֵר כְּמוֹ גַּזְלָן וּמָצֵי אָמַר הֲרֵי שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ

בְּאֵר הַיֵּטֵב

לוֹ אַחַר הַפֶּסַח אָסוּר לְמָכְרוֹ מְכִירָה חֲלוּטָה. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ד): (ו) **לְבַעֲרוֹ.** אַף עַל גַּב דְּהוּא אֵינוֹ עוֹבֵר עָלָיו, מִכָּל מָקוֹם יְבַעֲרוֹ שֶׁלֹּא יַעֲבֹר עָלָיו הַמַּפְקִיד, וְאַף עַל גַּב שֶׁאֶפְשָׁר שֶׁהַמַּפְקִיד מְכָרָהּ לְאֵינוֹ יְהוּדִי בְּעִנְיָן שֶׁלֹּא יַעֲבֹר עָלָיו, מִכָּל מָקוֹם אֵין סָפֵק מוֹצִיא מִידֵי וַדַּאי וְשֶׁמָּא לֹא מְכָרוֹ לְפִיכָךְ חַיָּב לְבַעֲרוֹ, בַּ"ח (ס"ה). וְכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ה) וְנִרְאֶה דְּהַנִּפְקָד חַיָּב לְשַׁלֵּם דְּמֵי הַפִּקָּדוֹן לַמַּפְקִיד, שֶׁהָיָה לוֹ לְמָכְרוֹ קֹדֶם זְמַן אִסּוּרוֹ, וְאֵין לוֹמַר דְּהַמַּפְקִיד פָּשַׁע שֶׁהָיָה לוֹ לְמָכְרוֹ לְאֵינוֹ יְהוּדִי בְּמָקוֹם שֶׁהוּא, כֵּיוָן דְּקַיְימָא לָן דְּאֵין הַנִּפְקָד רַשַּׁאי לִסְמֹךְ עַל זֶה וְחַיָּב לְמָכְרוֹ, אִם כֵּן פָּשַׁע שֶׁלֹּא מְכָרוֹ, וּמִיהוּ אִם הֶחָמֵץ בְּעַיִן אוֹמֵר לוֹ הֲרֵי שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ. מִיהוּ אִם הָיָה מַשְׁכּוֹן בְּיָדוֹ צָרִיךְ עִיּוּן אִם יָכוֹל לוֹמַר הֲרֵי שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ וְחַיָּב לִפְרֹעַ לוֹ מְעוֹתָיו, אוֹ דִּילְמָא כֵּיוָן שֶׁהוּא פָּשַׁע הִפְסִיד מְעוֹתָיו עַיֵּן שָׁם. וְטַ"ז (סק"ד) כָּתַב בִּפְשִׁיטוּת דְּהַהֶזֵּק שֶׁל הֶחָמֵץ עַל הַלּוֹה כֵּיוָן שֶׁהַגּוּף שֶׁלּוֹ הַלּוֹה צָרִיךְ לְשַׁלֵּם לוֹ מַה שֶּׁהִלְוָה לוֹ. וְהוּא הַדִּין אִם מְכָרוֹ בְּזוֹל בְּעֶרֶב פֶּסַח הַהֶזֵּק עַל הַלּוֹה עַיֵּן שָׁם. וְהַחֹק יַעֲקֹב (סק"ח) חוֹלֵק עַל הַמָּגֵן אַבְרָהָם וּפָסַק דְּאֵין הַנִּפְקָד חַיָּב לְשַׁלֵּם דְּמֵי הַפִּקָּדוֹן עַיֵּן שָׁם, וְעַיֵּן בִּתְשׁוּבַת יַד אֵלִיָּהוּ סִימָן י"ז. וְכָתַב הַיַּד אַהֲרֹן (הגה"ט) דְּהַנִּפְקָד יוּכַל לוֹמַר קִים לֵיהּ כְּמַאן דְּפוֹטֵר עַיֵּן שָׁם. [וְכֵן בְּסֵפֶר אֶבֶן הָעוֹזֵר חוֹלֵק עַל הַמָּגֵן אַבְרָהָם וּפָסַק דְּאֵין הַנִּפְקָד חַיָּב לְשַׁלֵּם לְהַמַּפְקִיד, עַיֵּן שָׁם בְּסֵפֶר מְגִנֵּי אֶרֶץ

בְּאוּר הֲלָכָה

יִמְכֹּר אֶלָּא יַמְתִּין עַל הַבְּעָלִים, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב שָׁם הַמְחַבֵּר דְּלֹא יִגַּע בַּפִּקָּדוֹן אֲפִלּוּ יוֹדֵעַ בְּוַדַּאי שֶׁיּוּזְלוּ בִּזְמַן פְּלוֹנִי אוֹ יֶאֱנֹס אוֹתוֹ הַשִּׁלְטוֹן, שֶׁמָּא יָבוֹאוּ הַבְּעָלִים קֹדֶם וְיִטְּלוּ מִמֶּנּוּ, וּבֶאֱמֶת כְּבָר עָמַד בָּזֶה הָאֵלִיָּה רַבָּה (סק"ג) [וְעַיֵּן שָׁם שֶׁתֵּרֵץ דְּאֶפְשָׁר דְּכַוָּנַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם דַּוְקָא קָרוֹב מַמָּשׁ לְשָׁעָה חֲמִישִׁית עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ, וּרְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁרָחוֹק הַדָּבָר שֶׁיָּבוֹאוּ הַבְּעָלִים בִּזְמַן מוּעָט כָּזֶה, אֲבָל בֶּאֱמֶת אֵין זֶה עִנְיָן לְדִבְרֵי מָגֵן אַבְרָהָם שֶׁתָּלָה הַטַּעַם בְּשֶׁלֹּא יִמְצָא קוֹנִים בְּשָׁעָה חֲמִישִׁית]. וְאַף עַל פִּי כֵן לֹא רָצִינוּ לִדְחוֹת לְגַמְרֵי דִּבְרֵי מָגֵן אַבְרָהָם, דְּמִסְתַּבֵּר טַעְמֵהּ, וְדִבְרֵי הַמְחַבֵּר שָׁם בְּחֹשֶׁן מִשְׁפָּט בְּדִין דַּאֲנָסַתּוּ שִׁלְטוֹן קָשִׁים בִּסְבָרָא, דִּמְדַמֶּה שָׁם דִּין דַּאֲנָסַתּוּ שִׁלְטוֹן לַסָּעִיף הַקּוֹדֵם דְּחָמֵץ אָסוּר לִמְכֹּר עַד שָׁעָה חֲמִישִׁית, וְגַם שָׁם גְּזֵרַת אוֹרַיְתָא כַּאֲנָסַתּוּ שִׁלְטוֹן דָּמֵי, וּבֶאֱמֶת הוּא רְאָיָה לִסְתֹּר לִכְאוֹרָה, שֶׁהֲרֵי אַדְרַבָּה מִשָּׁעָה חֲמִישִׁית וְאֵילֶךְ הִתִּירוּ לוֹ לִמְכֹּר וְאֵין לוֹ לְהַמְתִּין עַל הַבְּעָלִים עַד שָׁעָה שִׁשִּׁית שֶׁיֶּאֱנֹס אוֹתוֹ אוֹרַיְתָא, אַלְמָא דְּהֵיכִי שֶׁיִּפָּסֵד לְגַמְרֵי אֵין לוֹ לְהַמְתִּין שֶׁמָּא יָבוֹאוּ הַבְּעָלִים. וְאִם כֵּן לְפִי זֶה אֶפְשָׁר גַּם כֵּן לוֹמַר עוֹד דְּאִם מְשַׁעֵר שֶׁלֹּא יִמְצָא קוֹנִים בְּשָׁעָה חֲמִישִׁית וְאִם כֵּן יִפָּסֵד לְגַמְרֵי, אֵין לוֹ לְהַמְתִּין גַּם עַל שָׁעָה חֲמִישִׁית וּבְשָׁעָה רְבִיעִית יָכוֹל לִמְכֹּר כְּשָׁרוֹאָה שֶׁהַבְּעָלִים לֹא בָאוּ וּכְדִבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם, וְעַיֵּן שָׁם בַּסְּמַ"ע (סק"מ), וְאֶפְשָׁר שֶׁכִּוֵּן לִדְבָרֵינוּ דְּהַיְנוּ שֶׁגַּם שָׁם אֵין צָרִיךְ לְהַמְתִּין עַד הַזְּמַן הָאַחֲרוֹן שֶׁיָּבוֹא הַשִּׁלְטוֹן מֵחֲמַת הַטַּעַם שֶׁמָּא יָבוֹאוּ הַבְּעָלִים, אֶלָּא מַרְוִיחִין גַּם כֵּן מְעַט זְמַן מִקֹּדֶם כְּמוֹ בְּעִנְיָנֵנוּ שָׁעָה חֲמִישִׁית [וּלְפִי זֶה אֵין קוּשְׁיָא עַל הַמָּגֵן אַבְרָהָם מִשָּׁם], אָכֵן לְשׁוֹנוֹ מְגֻמְגָּם וְצָרִיךְ עִיּוּן:

ג * אִם קָנוּ וְכוּ' מֻתָּר. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה שֶׁהַבֵּאנוּ דַּעַת הַמַּחְמִירִים בָּזֶה, וְדַע דִּלְדִידְהוּ לָאו דַּוְקָא לְאַחַר שֵׁשׁ דְּהוּא אִסּוּר דְּאוֹרַיְתָא לְרֹב הַפּוֹסְקִים, הוּא הַדִּין לְאַחַר פֶּסַח אִם מָכַר חָמֵץ שֶׁעָבַר עָלָיו הַפֶּסַח אָסוּר גַּם כֵּן לַמּוֹכֵר לְהָנוֹת מִדָּמָיו, אַף עַל גַּב דְּאֵין אִסּוּר הֶחָמֵץ עַצְמוֹ אֶלָּא מִדְּרַבָּנָן כַּמְבֹאָר בְּחֻלִּין דַּף ד' עַמּוּד ב' בְּרַשְׁ"י וְתוֹסָפוֹת. וּמִסְתַּבְּרָא דְּהוּא הַדִּין לְפִי זֶה אִם מָכַר בִּתְחִלַּת שֵׁשׁ דְּגַם כֵּן אִסּוּרוֹ מִדְּרַבָּנָן הוּא, אָסוּר לוֹ לְהָנוֹת מִן הַדָּמִים, וְכֵן כָּתַב הַגְּרַ"ז (סעיף י):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

לְהַמַּלְוֶה לְמָכְרוֹ קֹדֶם הַפֶּסַח וְלֹא מְכָרוֹ, הֲרֵי עַצְלוּתוֹ גָּרְמָה הֶפְסֵד הַמַּשְׁכּוֹן שֶׁנֶּאֱסַר בַּהֲנָאָה, וְאֵין זֶה אֹנֶס. [וּפָשׁוּט דְּאִם מְכָרוֹ בְּעֶרֶב פֶּסַח אַף עַל פִּי שֶׁמְּכָרוֹ בְּזוֹל אֵין עָלָיו כְּלוּם וְהַהֶפְסֵד הוּא עַל הַלּוֹה. טַ"ז (סק"ד)]. מִיהוּ אִם הַמַּשְׁכּוֹן הוּא בְּעַיִן, כְּגוֹן שֶׁלֹּא בִּעֲרוֹ הַמַּלְוֶה לְאַחַר זְמַן הַבִּעוּר וְהִשְׁהָה אוֹתוֹ עַד לְאַחַר הַפֶּסַח, (יט) א]אֶפְשָׁר דְּיָכוֹל לוֹמַר לוֹ הֲרֵי שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ שָׁוֶה עַכְשָׁו כְּלוּם, דְּחִסָּרוֹן שֶׁאֵין נִכָּר הוּא, וְלֹא הִפְסִיד חוֹבוֹ: (יג) **בִּזְמַן אִסּוּרוֹ.** בְּשָׁעָה שִׁשִּׁית. וְאַף עַל גַּב דְּאֶפְשָׁר שֶׁבַּעַל הֶחָמֵץ מְכָרוֹ לְעַכּוּ"ם בְּמָקוֹם שֶׁהוּא בְּאֶחָד מִדַּרְכֵי הַקִּנְיָנִים, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן שֶׁיֵּשׁ כָּאן וַדַּאי חָמֵץ, וְסָפֵק מְכָרוֹ בְּעָלָיו לְעַכּוּ"ם וְסָפֵק לֹא מְכָרוֹ, אֵין סָפֵק מוֹצִיא מִידֵי וַדַּאי וְחַיָּב לְבַעֲרוֹ: (יד) **אֲפִלּוּ אִם אֵינוֹ חַיָּב בְּאַחֲרָיוּתוֹ.** וַאֲפִלּוּ אִם לֹא קִבֵּל עָלָיו שְׁמִירָה כְּלָל [אַחֲרוֹנִים]. וְאַף עַל גַּב דְּהוּא אֵינוֹ עוֹבֵר עָלָיו, מִכָּל מָקוֹם צָרִיךְ לְבַעֲרוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא יַעֲבֹר עָלָיו הַמַּפְקִיד, דְּכָל יִשְׂרָאֵל עֲרֵבִים זֶה בָּזֶה [בַּ"ח (ס"ה) וּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"ה)]. ב]וְדַעַת הַגְּרָ"א (כ) דְּיֵשׁ עָלָיו חִיּוּב מִן הַתּוֹרָה לְבַעֵר אַף שֶׁהֶחָמֵץ אֵינוֹ שֶׁלּוֹ, כֵּיוָן שֶׁהֶחָמֵץ בְּבֵיתוֹ וְהוּא שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְכֵן דַּעַת הַצְּלַ"ח וּבֵית מֵאִיר עַיֵּן שָׁם: **ג** (טו) **אַחַר שֵׁשׁ שָׁעוֹת.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אַף עַל גַּב דְּאָז אָסוּר בַּהֲנָאָה מִן הַתּוֹרָה לְרֹב פּוֹסְקִים, וְאִם כֵּן הֲלֹא קָעָבַר בִּקְנִיָּתוֹ אַדְּאוֹרַיְתָא, אֲפִלּוּ הָכִי בְּדִיעֲבַד אֵינוֹ תּוֹפֵס דָּמָיו דְּלֹא מָצִינוּ שֶׁיִּתְפֹּס הָאִסּוּר עַל הַדָּבָר שֶׁהֶחֱלִיף כִּי אִם בַּעֲבוֹדָה זָרָה וְהֶקְדֵּשׁ וּשְׁבִיעִית. וּלְפִי זֶה הוּא הַדִּין

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(יט) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ה), **עַיֵּן שָׁם שֶׁנִּשְׁאַר בְּצָרִיךְ עִיּוּן, וּמִטַּ"ז** (סק"ד) **מוּכָח דִּפְשִׁיטָא לֵיהּ דְּחַיָּב הַלּוֹה לְשַׁלֵּם, וְכֵן סָתַם הַגְּרַ"ז** (ס"ח) **לַהֲלָכָה, וְאָנוּ כָּתַבְנוּ בִּלְשׁוֹן אֶפְשָׁר מִשּׁוּם דִּבְבִגְדֵי יֶשַׁע מְצַדֵּד דְּאַף בָּזֶה הִפְסִיד הַמַּלְוֶה חוֹבוֹ עַיֵּן שָׁם:** (כ) וּמָצָאתִי כִּדְבָרָיו בְּהָדְיָא בְּבַעַל הֲלָכוֹת גְּדוֹלוֹת (הל' פסח פ"ב) וּבְהִלְכוֹת רי"ץ גִּיאוּת (הל' פסחים עמ' רעא), וְכִלְשׁוֹן הַשַּׁ"ס בָּבָא קַמָּא צ"ח (ע"ב) דְּהַכֹּל מְצֻוִּים עָלָיו לְבַעֲרוֹ, וְעַיֵּן בְּעֵמֶק הֲלָכָה סִימָן קכ"ו:

ליקוטי דברי הרב: א] בשו"ע הרב (ס"ח) פסק כן בפשיטות שיכול המלוה לומר לו הרי שלך לפניך [הובא בשעה"צ (ס"ק יט)]. **ב]** ובשו"ע הרב (ס"ז) כתב הטעם שצריך לבערו כדי שלא יעבור עליו בעל החמץ בבל ימצא שכל ישראל ערבים זה בזה.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah